

'U voćnjaku u septembru'

Автор(и): проф. Мария Боровинова

Дата: 10.09.2020 Брой: 9/2020

Temperature u septembru opadaju i obično maksimalne vrednosti ne prelaze 25°C, iako se poslednjih godina letnje temperature primećuju tokom celog meseca. Lišće drveća nastavlja da aktivno fotosintetiše i obezbeđuje ishranu plodova (kod jesenjih i zimskih sorti), diferencijaciju plodnih pupoljaka i akumulaciju rezervnih hranljivih materija. Tokom ovog meseca, za većinu voćnih vrsta, tretmani nisu neophodni.

U **jabučnjacima** se vrši prskanje protiv kasnih infekcija čadave pegavosti i prouzrokovача truleži plodova tokom zrenja i skladištenja izazvanih gljivama iz rodova *Monilinia*, *Penicillium*, *Botritis*, *Alternaria*, *Botryosphaeria*, itd. i protiv druge generacije jabukove smotavke.

Za suzbijanje gljivičnih oboljenja, najefikasniji fungicidi su Luna Experience – 20 – 75 ml/da, Chorus 50WG – 30-50 g/da, Scab 80WG Capetan – 188 g/da, Score 250 EC – 15-20 ml/da.

Za suzbijanje jabukove smotavke, sledeći odobreni insekticidi su uključeni na listu: Avant 150 EC – 33.3 ml/da, Affirm 095 SG – 300 g/da plus 0.02% adjuvant Break-Thru, Aficar 100 EC – 30 ml/da, Affirm Opti – 200 g/da, Voliam Targo 063 SC – 75 ml/da, Delegate 250 WG – 30 g/da, Dekka EC – 30 ml/da, Dukat 25 EC – 30 ml/da, EfcyMetrin 10 EC – 30 ml/da, Imidan 50 WP – 150 g/da, Calypso 480 SC – 20-25 ml/da, Coragen 20 SC – 16-30 ml/da, Meteor – 0.06%, Proteus O-TEC – 0.05-0.06%, Sineis 480 SC – 30-43.7 ml/da, Sumi Alpha 5 EC – 0.02%, Harpun – 100 ml/da, Cyclone 10 EC – 30 ml/da. Sorte jabuka čiji će se plodovi braniti u drugoj polovini septembra treba prskati insekticidima sa kratkim rokom čekaња do branja.

Kod **kasnozrelih sorti kruške** mora se nastaviti suzbijanje protiv voćnih smotavki (jabukova, istočna i kruškina smotavka) i prouzrokoвача truleži plodova. Koriste se insekticidi i fungicidi navedeni za jabuku.

U slučaju visoke gustine napada obične kruškine buve (4-6% izdanaka sa kolonijama), krušnjaci se prskaju jednim od insekticida: Bermectin – 37.5 – 120 ml/da, Vaztak New 100 EC – 20 ml/da, Valmec – 37.5 – 120 ml/da, Dekka EC – 75 ml/da, Delegate 250 WG – 30 g/da, Laota – 37.5-120 ml/da, Meteor – 90 ml/da, Movento 100 SC – 0.12 - 0.15%, Naturalis – 100-200 ml/da, Sineis 480 SC – 30-43.7 ml/da, Sumi Alpha – 0.03%, Harpun – 100 ml/da.

U krušnjacima gde se redovno nije vršila zaštita od štetočina, obično se umnožava pupoljasti rilaš kruške i njegova gustina često prelazi ekonomski prag štetnosti – 5-8 primeraka po stablu, što zahteva prskanje protiv odraslih jedinki pre polaganja jaja jednim od insekticida: Dekka EC (Desha EC, Dena EC) – 30-50 ml/da, Meteor – 90 ml/da.

Plodovi sorti **dunje** gajenih u našoj zemlji veoma su podložni kasnoj smeđoj truleži, sivoj truleži i mekoj truleži, koje su posebno štetne u periodima čestih padavina tokom zrenja plodova i kasnije tokom skladištenja. Ovo zahteva prskanje jednim od fungicida: Luna Experience – 20 – 75 ml/da, Chorus 50 WG – 30-50 g/da, Scab 80 WG Capetan – 188 g/da, Score 250 EC – 15-20 ml/da.

Da bi se plodovi zaštitili od napada jabukove smotavke i istočne voćne smotavke, u rastvor fungicida dodaje se jedan od insekticida navedenih za suzbijanje jabukove smotavke.

Usvojeni ekonomski pragovi štetnosti za pojedine štetočine su sledeći:

Jabukova smotavka – 0.8 – 1% svežih ulaza;

Kruškina buva – 4-6% izdanaka sa kolonijama;

U organskoj proizvodnji upotreba sintetičkih pesticida nije dozvoljena. Za suzbijanje gljivičnih oboljenja koriste se fungicidi na bazi bakra i sumpora. Za suzbijanje štetočina, odobreni su sledeći bioinsekticidi:

Madex Twin i Madex Top protiv jabukove smotavke i istočne voćne smotavke.

Naturalis protiv obične kruškine buve.

Sineis protiv jabukove smotavke i kruškine buve.

Feromoni (atraktanti) su takođe odobreni:

Ginko za jabukovu smotavku

Isomate OFM TT za istočnu voćnu smotavku

Isomate C za jabukovu smotavku

Isomate CRL za jabukovu smotavku i listove motke.